

Nr 317.

Godkänd av första kammaren den 30 maj 1931.

Godkänd av andra kammaren den 30 maj 1931.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställning om anslag till lindring av fraktkostnader för kalk m. m. jämte två i ämnet väckta motioner.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 50 och memorial nr 66.)

Till Konungen.

Under punkt 86 i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg samt å statens automobillinje i norra Tornedalen av kalk, kalkstensmjöl och märgel för jordbrukets behov anvisa för budgetåret 1931/1932 ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor.

Riksdagen delar departementschefens uppfattning, att detta anslag bör bibehållas vid det för innevarande budgetår utgående beloppet, 600,000 kronor. Med avseende å grunderna för anslaget utgående vill riksdagen anföra följande.

I sitt yttrande i propositionen nr 270 till 1930 års riksdag angående anslag till fraktlindring å jordförbättringsmedel framhöll föredragande departementschefen, att de statsbidrag, som utgått till fraktlindring å vissa enskilda järnvägars extra banavgifter, i väsentlig utsträckning kommit främmande intressen, kalkbruks- och järnvägsföretag, till godo bland annat genom ett fraktrabattsystem, som järnvägarna tillämpat till förmån för kalkbruken, samt förordade i anslutning härtill att statsbidrag till dylik fraktlindring skulle utgå endast å hälften av nämnda banavgifter. Härigenom skulle enligt departementschefens mening ock ett steg tagas mot bättre begränsning av kalkbrukens försäljningar till avsättningsområden, mera naturliga för deras läge. I en med anledning av propositionen väckt motion framhölls bland annat, att då fraktlindringarna å banavgifterna endast delvis och kanske till mindre del komme jordbruket till godo, fraktbidragen å dessa avgifter knappast kunde vara ett jordbruksintresse och att det därför icke kunde finnas anledning att i fortsättningen låta dylika bidrag utgå. I anslutning härtill föreslogs i

motionen en fullständig avskrivning av statsbidragen till lindring av extra banavgifter. Jordbruksutskottet anförde i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 91, att det ännu syntes oklart, hur förevarande fråga slutligen borde lösas, men att utskottet i dåvarande läge fann sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag om fraktbidragens beräkning å banavgifternas halva belopp. Utskottet betraktade emellertid Kungl. Maj:ts förslag såsom en tillfällig anordning och fann icke uteslutet, att framdeles en fullständigare utredning kunde påkalla och lämna utväg till ändrade förfoganden. Med den nedsättning av statsbidraget till att utgå å allenast hälften av de ifrågavarande banavgifterna, som innefattades i 1930 års riksdags beslut, avsågs uppenbarligen att i möjligaste mån förekomma, att det fraktbidrag, vartill ifrågavarande anslag vore avsett, komme främmande intressen till godo. Till riksdagens kännedom har emellertid kommit, att jämväl efter den av 1930 års riksdag genomförda begränsningen i fråga om fraktbidragens beräkning å banavgifter vissa enskilda järnvägar med begagnande av det utgående fraktbidraget tillämpat ett rabattsystem till förmån för kalkproducenterna. Vid sådant förhållande kan riksdagen icke undgå hysa en viss tvekan, huruvida fraktbidrag fortfarande bör utgå på ifrågavarande banavgifter. Emellertid anser sig riksdagen icke böra nu utan att äga tillgång till en mera ingående utredning företaga någon förändring beträffande gällande villkor för ifrågavarande statsbidrags utgående. Riksdagen utgår dock från att Kungl. Maj:t kommer att ägna förevarande fråga särskild uppmärksamhet samt, om förhållandena skulle befinnas därtill böra föranleda, förelägga nästkommande riksdag förslag till erforderliga jämkningar i samma villkor.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning till lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg samt å statens automobilinje i norra Tornedalen av kalk, kalkstensmjöl och mörgel för jordbrukets behov anvisat för budgetåret 1931/1932 ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor.

Härjämte får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av två inom riksdagen väckta likalydande motioner, I: 59 och I: 208, till fraktlindring för konstgödsel anvisat för budgetåret 1931/1932 ett extra förslagsanslag av 250,000 kronor att utgå enligt i propositionen nr 270 till 1930 års riksdag angivna grunder.

Stockholm den 30 maj 1931.

Med undersätlig vördnad.